

Стадник Наталя Василівна,

*старша викладачка кафедри підготовки іноземних громадян Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
м. Дніпро, Україна*

РЕАЛІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури протягом багатьох років є провідним вищим навчальним закладом міста Дніпра, який популяризує українську освіту за кордоном. Міжнародні проекти, викладання профільних дисциплін іноземними мовами, планове стажування викладачів за кордоном, наукова співпраця із кількома європейськими вишами та обмін студентами – усе це дозволило вважати ПДАБА гідним захисником українських інтересів на глобальному ринку освітніх послуг.

Десятки іноземних студентів з різних країн Африки, Близького Сходу, Азії проходили щорічне навчання на підготовчому відділенні з метою оволодіння базовим рівнем української мови та в подальшому активно долучалися до студентського життя на різних факультетах академії, у результаті отримуючи омріяний диплом інженера, архітектора, економіста тощо, котрий має високий рейтинг серед роботодавців у всьому світі.

Інтенсивний курс української мови, пропонуванний іноземцям на підготовчому відділенні ПДАБА, передбачає значний обсяг аудиторних занять протягом усього навчального тижня. Саме цей живий щоденний міжнаціональний діалог допомагає налагодити взаємозв'язок викладачів і слухачів, пришвидшити адаптацію іноземців у незвичному для них середовищі, подолати психологічний та комунікативний бар'єр і, насамперед, ознайомити громадян інших країн з типовими українськими традиціями, звичаями, побутовими аспектами життя.

Але запровадження в Україні воєнного стану терміново змусило змінити саму систему надання освітніх послуг на державному рівні як у середній освіті, так й у вищих навчальних закладах. Проведення очних занять у студентських аудиторіях підготовчого відділення стало небезпечним і недоречним, а згодом і неможливим через масовий від'їзд слухачів до їхніх рідних країн. Адміністрація будівельної академії доклала колосальних зусиль, аби якомога швидше відновити освітній процес засобами дистанційного навчання. Особливо важливого значення це набуло на підготовчому відділенні, оскільки безперервне вивчення іноземцями української мови та інших дисциплін вимагає системного підходу до викладання й щоденного повторення та закріплення пройденого матеріалу.

Викладачі підготовчого відділення ПДАБА вже мали досвід проведення дистанційних занять з іноземними студентами під час карантинних обмежень в Україні протягом двох останніх років. Це дало змогу організувати якісне

СТАДНИК Н. В. РЕАЛІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

вивчення української мови у форматі онлайн одразу після відновлення навчального процесу в академії в березні 2022 р.

Проте не можна не відзначити кілька об'єктивних чинників, які дещо ускладнили дистанційну роботу з іноземцями за умов повномасштабного вторгнення на територію України.

По-перше, слухачі підготовчого відділення після свого від'їзду перебували нерідко в різних країнах Африки та Європи. Це пояснювало різницю в астрономічному часі з Україною, що інколи могла досягати трьох годин залежно від країни перебування студентів. Зміна розкладу занять підготовчого відділення та індивідуальний підхід до кожного студента дало змогу зберегти основний контингент та продовжити навчальний процес.

По-друге, різний рівень технічного забезпечення та швидкості інтернет-зв'язку в країнах позначився також на самому процесі викладання в онлайн-режимі. Студенти часто не могли розраховувати на потужність власного комп'ютера для відтворення відео, аудіосигналу та безперервного кількогодінного навчання за умов поганого нестабільного Інтернету. Водночас викладачі теж неодноразово стикалися із труднощами дистанційного зв'язку зі студентами, особливо під час оголошення повітряних тривог у Дніпрі.

По-третє, відсутність безпосереднього контакту українського викладача з іноземними слухачами не дає змоги здійснювати міжнаціональний діалог уповні, як це зазвичай відбувається в аудиторному форматі навчання. Не можна також ігнорувати чинники стресу, що неодмінно знижують ефективність вивчення української мови студентами, які перебувають за межами України, а отже, втратили додаткове джерело побутового спілкування в українськомовному оточенні. З боку викладача підготовчого відділення проведення дистанційного заняття за умов активних воєнних дій в Україні вимагає колосальної внутрішньої готовності працювати, незважаючи на стрес та тривожність, справжньої педагогічної майстерності тримати увагу іноземних студентів під час розгляду особливо складних тем курсу української мови.

Спираючись на викладене, підсумовуємо, що процес дистанційного навчання іноземних студентів ПДАБА за умов воєнного стану в Україні потребує подальшого ґрунтового аналізу заради усунення можливих недоліків, але водночас формує неповторний викладацький досвід та відкриває широкі перспективи використання онлайн-технологій в українській освіті.

Література

1. Український державний центр міжнародної освіти Міністерства освіти і науки України. URL: <https://bit.ly/3doxqb0>.